

MATERIAŁY

Miedzynarodowej Naukowi-Praktycznej Konferencji

28.12.2011 - 30.12.2011

NAUKI. TEORIA I PRAKTYKA

Наука. Теорія і практика

Część 1

Warszawa
2011

Wydawca: Sp. z o.o. "Diamond trading tour"

Druk i oprawa: Sp. z o.o. "Diamond trading tour"

Adres wydawcy i redakcji: Warszawa, ul. Wyszogrodzka, 16
e-mail: 5996137@gmail.com

Cena (zł.): bezpłatnie

MATERIAŁY Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej Konferencji

Nauki. Teoria i praktyka/(28.12.2011 - 30.12.2011) - Warszawa, 2011. - 112 str.

W zbiorze trzymają się materiały Międzynarodowej
Naukowo-Praktycznej Konferencji 28 grudnia 2011 - 30 grudnia 2011 roku
Część 1.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora.

Wszelkie prawa do materiałów konferencji należą do ich autorów.

Содержание

Менеджмент. Маркетинг\ management. marketing	
Соломянюк Н.М. Молдаховська Ю.В., ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ІНТЕГРОВАНІ МАРКЕТИНГОВІ КОМУНІКАЦІЇ»	5
Хваль Ю.О. УПРАВЛІННЯ ДОХОДАМИ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	10
Педагогические науки\ nauka o kształceniu	
Векшин Е.В. СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО И ЛИНГВОДИДАКТИЧЕСКОГО ТЕСТИРОВАНИЯ	15
Бондаренко В.В. ПОТРІБІСНО-МОТИВАЦІЙНА СФЕРА ОСОБИСТОСТІ ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ	17
Сельскохозяйственные науки\ nauk rolniczych	
Плотников Н.П., Плотникова Г.П. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ТЕХНОЛОГИИ ПРОИЗВОДСТВА КЛЕЕНОЙ ФАНЕРЫ	19
Технические науки\ nauk technicznych	
Дядык Д. С. СРЕДА МОДЕЛИРОВАНИЯ ВЫЧИСЛЕНИЙ В GRID	23
Ключникова Н. В. КЕРАМИЧЕСКИЕ КОМПОЗИТЫ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ МЕТАЛЛИЧЕСКОГО НАПОЛНИТЕЛЯ	26
Физико-математические науки\ fizyka i matematyka	
БОНДАРЕНКО А. В. МЕТОД САМОЛОКАЛИЗАЦИИ АГЕНТА В РАБОЧЕЙ СРЕДЕ	30
Филологические науки\ filologia	
Гузынина Т. В. ПУТЬ К ПРЕСТУПЛЕНИЮ (ПОВЕСТЬ В. АГРАНОВСКОГО «ОСТАНОВИТЕ МАЛАХОВА»)	33
Рудецька Н. М. ПРОБЛЕМА ТИПОВОГО В УКРАЇНСЬКІЙ РЕАЛІСТИЧНІЙ ПРОЗИ 60-Х РОКІВ ХІХ СТОЛІТТЯ	44
Котелевець К.В. АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЖЕРЕЛЬНОЇ БАЗИ ТА СПОСОБІВ ТВОРЕННЯ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСЬКОГО СЛЕНГУ	52
Грицай І.С. ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕХНІЧНИХ ТЕРМІНІВ У ТЕКСТАХ ХУДОЖНЬОГО СТИЛЮ	57
Матковська Г. О. СЕМАНТИКО-ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВТОРИННИХ ТЕРМІНІВ-КОЛЬОРОНАЗВ	60
ЯЩУК О.Л. СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ІРОНІЇ В АНГЛОМОВНОМУ ТЕКСТІ	63
Экономические науки\ ekonomika	
Галиева Г.Ф. INNOVATIVE CHALLENGES AND THE EFFECTIVENESS OF THE PUBLIC POLICY	65
Горонькина В.Г. ФОРМИРОВАНИЕ МЕЖДУНАРОДНЫХ ТРАНСПОРТНО-ЛОГИСТИЧЕСКИХ ЦЕНТРОВ КАК ИНСТРУМЕНТ ИНТЕГРАЦИИ В МИРОВУЮ ТРАНСПОРТНУЮ СИСТЕМУ	70

Грицай І.С.
викладач, Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут»

ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕХНІЧНИХ ТЕРМІНІВ У ТЕКСТАХ ХУДОЖНЬОГО СТИЛЮ

З розвитком науки та техніки відбувається впровадження у мову все більшої кількості лексичних одиниць, що позначають предмети та явища, технології та процеси різних технічних та наукових галузей знань. Термінологічні одиниці проникають не лише у наукові трактати і технічні тексти, але й з'являються у нехарактерному для них середовищі функціонування – у творах художньої літератури. Все частіше автори залучають до художнього тексту терміни для не тільки для опису певних наукових явищ, предметів технічних галузей знань, але й для вираження характеристик героя, його уподобань та занять.

Проблемою функціонування термінів у художніх творах займається чимало дослідників. Серед них Г.О. Абакумова, В.Л. Карпова, Т.В. Катиш, Т.К. Молодід, Є.В. Панаєва, О.Д. Пономарів та інші.

Для мови художньої літератури характерна стильова взаємодія. Образна мова вирізняє твори художньої літератури з-поміж інших текстів. Вона не обмежується традиційними тропами та фігурами, а наповнює естетичним змістом безобразні мовні елементи, перетворює їх у систему художньо-мовного бачення світу [3, с. 301]. До таких "безобразних мовних елементів" відноситься, зокрема, термінологічна лексика.

Беззаперечним є той факт, що термін – це основний показник наукового стилю. У складі терміносистеми він характеризується однозначністю в межах визначеного термінологічного поля, відсутністю синонімії та антонімії, емоційної маркованості. Проте зазначимо, що ці характеристики властиві лише "ідеальному" термінові.

Аналіз терміносистеми будь-якої мови свідчить, що характеристика терміна далеко не у всьому відповідає тим вимогам, що ставлять до його поняття. Терміни в наш час виходять далеко за межі спеціальної літератури й нехудожніх стилів, вони навіть метафоризуються, що зближує їх із загальноновживаними словами [6, с. 138].

Дедалі більше термінологічної лексики з'являється у художніх текстах; детермінологізовані слова наукової мови входять у структуру художніх образів.

Вживання терміну в художньому тексті свідчить про його функціональну рівність по відношенню до інших слів загальної мови, а також про те, що він у загальнономовному вживанні поступово стає звичним засобом образного мислення, що лежить в основі художнього стилю [7, с. 8].

Мова художньої літератури та прагне до оновлення слова, видобування з лексичної семантики нових значеннєвих нюансів, відтінків. При цьому змінюються не тільки особливості слововживання, а й виявляється тенденція до зміни синонімічних та антонімічних відношень. У художніх текстах термін втрачає свої специфічні ознаки, набуваючи додаткових, а то й зовсім інших, смислових значень – він виступає елементом образної системи мови. У новому стильовому контексті термін, неемоційний за своєю природою, може розвивати емоційно-експресивні відтінки і конотації.

У сфері реального функціонування (зокрема у художньому тексті) терміни можуть бути представлені не тільки іменниками, а й словами, вираженими іншими частинами мови, зокрема прикметниками. Розмірковуючи про експресивність терміна, Г.О. Абакумова поряд з препозитивними й постпозитивними компонентами терміна, загальним контекстом його вживання, інтонацією, особливими синтаксичними факторами і т. ін. виділяє прикметники як особливий засіб надання терміну експресивно-емоційного відтінку: "Цікаво, що засобом створення емоційно-експресивного забарвлення терміна можуть виступати й прикметники в ролі означення. Як правило, ці слова не є термінами, а є епітетами, що характеризують термін..." [1, с. 87].

Використання термінів у художній літературі зумовлене тим завданням, яке ставить той чи інший автор, його естетичним смаком і майстерністю. У тексті твору терміни виконують певні стилістичні функції [5, с. 1]. Термінологічні слова також служать для яскравої передачі думки, для створення оригінального художнього образу. Зазначимо, що особливої експресії набуває термін тоді, коли автор навмисне, із стилістично-виражальною метою вживає його поряд з іншостильовими мовними елементами, наприклад, з розмовно-побутовими.

Частота вживання термінів залежить також від жанру літератури. Наприклад, у мові фантастики йдеться про найновіші досягнення людства в галузі фізики, астрономії, ракетної техніки тощо. Це призводить до постійного вживання в текстах значної кількості термінів.

У художньому творі використовуються терміни, що дають загальне уявлення про факти громадської, виробничої, наукової та іншої діяльності, яка описується художником. Ці терміни не є результатом логічних доказів, що слідує один за одним. Вони виступають лише в якості характеристики явища і служать одним із засобів створення необхідного колориту.

Власне кажучи, використання термінологіки у художніх текстах здійснюється порізному. Часто вживання спеціальних слів і сполук визначається засобами естетичної "денейтралізації" слів, що позбавлені у сфері свого прямого застосування тих психологічних рис, які є необхідною передумовою художньої мови [4, с. 137-149]. Це виявляється в уживанні оригінальних епітетів, порівнянь, характерних дієслів, зокрема таких, що персоніфікують позначуваний терміном об'єкт, наділяють його рисами живої істоти.

І.Р. Гальперін зазначає, що якщо терміни в науковій прозі є найбільш поширеним засобом вираження наукових понять і несуть науково-пізнавальну функцію, то в художній прозі вони несуть особливу функцію, стилістичну. Іноді терміни в художніх творах використовуються і як засоби мовної характеристики героїв. У цьому випадку наукові і технічні терміни виступають як умовні прийоми непрямого опису середовища, обстановки, інтересів персонажів твору. Визначальним є те, що читачеві для розуміння тексту навіть не обов'язково точно знати зміст цих термінів. У деяких випадках спеціальна термінологія в прямій мові героїв створює не стільки мовний портрет, скільки сатиричний ефект [2, с. 59].

Основною умовою стилістичного використання термінів є чітке виявлення термінологічного значення. Іншими словами, передумовою для стилістичного використання терміна є його повна співвіднесеність з одним, і тільки з одним термінологічним рядом [2, с. 59].

У художньо-белетристичному стилі терміни використовуються в прямому та в переносному значенні. У прямій (дефінітивно-номінативній) функції вони вживаються в творах на відповідну тему, тобто в таких, де розповідається про різні процеси та технології [8, с. 96]. Семантика термінів, що виконують номінативну і комунікативну функції, великою мірою залежить від індивідуальних авторських прийомів введення їх у мовну тканину прозового твору.

На думку Т.В. Катиш [5, с. 9], термінологічна лексика у художні твори вводиться переважно без пояснень. Якщо ж у художню тканину твору треба ввести вузькоспеціальні терміни, то їх значення, як правило, пояснюються автором. Використання термінологічної лексики в художніх текстах не повинне ускладнювати сприймання тексту. Тут терміни вживаються не лише для того, щоб назвати поняття, а й для того, щоб з'ясувати сутність явища, розкрити його зміст.

Отже, під час використання у художніх та газетних текстах, термін втрачає свої специфічні ознаки, набуваючи додаткових. У новому стильовому контексті термін, неемоційний за своєю природою, може розвивати емоційно-експресивні відтінки і конотації. Термінологічні слова служать для яскравої передачі думки, для створення оригінального художнього образу. Терміни можуть вводитись у художній текст з поясненням чи без, іноді для тлумачення вузькоспеціальних слів використовуються посилання. Використовуючи терміни разом з іншими засобами мовної виразності необхідно пам'ятати, що інколи терміни можуть створювати небажаний сатиричний ефект.

ЛІТЕРАТУРА:

- Абакумова Г. О. До питання про експресивність терміна / Г.О. Абакумова // Мовознавство. – 1981. – №3. – С. 85–88.
- Гальперин И.Р. Очерки по стилистике английского языка / И.Р. Гальперин. М.: Издательство литературы на иностранных языках, 1958. – 459 с.
- Єрмоленко С.Я. Нариси з української словесності (стилістика та культура мови) / С.Я. Єрмоленко. – К.: Довіра, 1999. – 431 с.
- Карпова В.Л. Термін і художнє слово / В.Л. Карпова // Науково-технічний прогрес і мова. – К., 1978. – С. 137 – 149.
- Катиш Т. В. Особливості функціонування термінологічної лексики в мові української фантастики: автореф. дис. канд. філол. наук: 10.02.01 / Т.В. Катиш. – Д., 2004. – 19 с.
- Молодід Т.К. Метафоризація термінів / Т.К. Молодід // Теоретичні проблеми лінгвістичної стилістики. – К.: Наук. думка, 1972. – С.135–149.
- Панаева Е.В. Функции специальной лексики в художественном тексте: На материале произведений М.А. Булгакова: дис... кандидата филологических наук : 10.02.01 / Е.В. Панаева. – М., 2005. – 189 с.
- Пономарів О.Д. Стилістика сучасної української мови. Підручник / О.Д. Пономарів. – К.: Либідь, 1993. — 248 с.